

Remissyttrande angående utredningen om straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)

Svensk Handel som är handelsföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och företräder drygt 9000 små, medelstora och stora företag med nära 300 000 medarbetare, får med anledning av remissen anför följande:

Sammanfattning

Svensk Handel vill inledningsvis framhålla att vi i grunden är positiva till ett stärkt regelverk mot korruption och tjänstefel. Ett högt förtroende för både offentliga och privata aktörer är avgörande för rättssäkerhet, sund konkurrens och en väl fungerande marknad.

Korruption och tjänstefel undergräver inte bara allmänhetens förtroende för institutioner, utan kan också skapa osunda konkurrensfördelar och ekonomiska förluster för seriösa företag. För handeln, som i många delar är beroende av goda och rättvisa relationer med offentliga aktörer, är det av stor vikt att sådana missförhållanden motverkas effektivt.

Samtidigt behöver lagstiftningen vara tydlig, proportionerlig och praktiskt genomförbar. Det får inte skapas en situation där seriösa aktörer riskerar att hamna i rättsliga gråzoner på grund av oklara definitioner, eller där administrativa krav blir så betungande att de drabbar företagens konkurrenskraft.

Synpunkter på utredningens förslag

1. Tydligare och modernare straffbestämmelser

Vi ser positivt på ambitionen att anpassa lagstiftningen till samhällsutvecklingen och internationella åtaganden. Förslagen om utvidgade tillämpningsområden och skärpta straff kan bidra till att minska risken för otillbörligt agerande i både offentlig och privat sektor.

För handeln är det särskilt angeläget att reglerna omfattar alla aktörer som hanterar offentliga medel eller utför uppdrag av offentlig karaktär, då detta kan motverka korruption i gränslandet mellan offentlig och privat verksamhet – exempelvis vid upphandlingar, tillståndsgivning och tillsyn.

2. Risk för ökad administrativ börda

Utredningens förslag kan innebära att företag behöver införa nya kontrollsystem och dokumentationskrav för att säkerställa efterlevnad. Detta kan vara särskilt betungande för små och medelstora företag som inte har egna compliance-avdelningar.

3. Otydliga gränsdragningar

En alltför bred definition av mutbrott och tjänstefel riskerar att kriminalisera legitima affärsrelationer. Branschen behöver tydliga riktlinjer för vad som är tillåtet respektive otillåtet, särskilt vad gäller marknadsföringsaktiviteter, rabatter och branschmässor.

4. Otillräcklig konsekvensanalys för privat sektor

Vi saknar en djupare analys av hur förslagen påverkar näringslivet, särskilt de branscher som i stor utsträckning samarbetar med det offentliga. Det finns risk att företag som redan följer höga etiska standarder ändå får ökade kostnader och administration, utan att detta står i proportion till den faktiska risknivån.

Förslag till kompletteringar

- Tydliga vägledningar i dialog med näringslivet – Branschanpassade riktlinjer behövs för att undvika rättsosäkerhet.
- Proportionerliga krav – Regelverket måste ta hänsyn till företagens storlek och faktiska riskexponering.
- Samverkan för förebyggande arbete – Staten bör stärka samverkan med branschorganisationer som Svensk Handel för att sprida kunskap, utbilda och skapa gemensamma standarder.

Avslutande synpunkter

Svensk Handel delar utredningens målsättning att motverka korruption och tjänstefel. Förslagen måste dock genomföras på ett sätt som säkerställer rättssäkerhet, är praktiskt genomförbara och inte skapar oproportionerliga bördor för seriösa aktörer. Med rätt avvägningar kan regelverket bli ett viktigt verktyg för att stärka både förtroendet för offentliga institutioner och förutsättningarna för en sund och konkurrenskraftig handel.

Stockholm 2025-11-07

SVENSK HANDEL

Nina Jelver, Säkerhetschef
Erik Mangel, Säkerhetsexpert